

Tlač a Informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 117/16
V Luxemburgu 8. novembra 2016

Rozsudok vo veci C-554/14
Atanas Ogňanov/Sofijska gradska prokuratura

Trest odňatia slobody nemôže byť väzňovi skrátený v rámci jeho odovzdania z jedného členského štátu do druhého na základe trvania výkonu práce, ktorú odpracoval vo väzenskom zariadení prvého uvedeného členského štátu, ak tento štát v súlade so svojim právnym poriadkom takéto skrátenie trestu nepriznal

Rámcové rozhodnutie upravujúce otázku odovzdania osoby odsúdennej na trest odňatia slobody medzi dvoma členskými štátmi nemá priamy účinok

Rozsudkom z 28. novembra 2012 bol pán Atanas Ogňanov, bulharský štátny príslušník, odsúdený v Dánsku na trest odňatia slobody v trvaní 15 rokov za lúpež s priťažujúcimi okolnosťami a vraždu.

Pán Ogňanov sa nachádzal vo väzbe v Dánsku v čase od 10. januára do 28. novembra 2012, keď rozsudok proti jeho osobe nadobudol právoplatnosť. V období od 28. novembra 2012 do 1. októbra 2013 vykonal v Dánsku časť svojho trestu. Počas obdobia odňatia slobody v Dánsku pán Ogňanov pracoval, a to od 23. januára 2012 do 30. septembra 2013. Dňa 1. októbra 2013 bol pán Ogňanov odovzdaný do väzenského zariadenia v Bulharsku.

Rámcové rozhodnutie upravujúce otázku odovzdania osoby odsúdennej na trest odňatia slobody medzi dvoma členskými štátmi¹ stanovuje ako všeobecné pravidlo, že výkon trestu sa riadi právom vykonávajúceho členského štátu. Orgány tohto štátu sú preto ako jediné príslušné rozhodovať o postupoch výkonu trestu a určovať všetky s tým súvisiace opatrenia, vrátane dôvodov na prípadné predčasné alebo podmienené prepustenie. Okrem toho príslušný orgán vykonávajúceho členského štátu je povinný započítať celé obdobie trestu, ktorý už bol vykonaný v druhom členskom štáte („členský štát pôvodu“).

Bulharský právny poriadok stanovuje, že práca, ktorú vykonala odsúdená osoba, sa zohľadní na účely skrátenia dĺžky trestu, pričom dva pracovné dni platia ako tri dni odňatia slobody.² Podľa výkladového rozsudku, ktorý 12. novembra 2013 vydal Värchoven kasacionen säd (bulharský Najvyšší kasačný súd), sa toto pravidlo bulharského práva uplatní aj v situácii, keď odsúdená osoba vykonávala prácu počas obdobia odňatia slobody v inom členskom štáte ako Bulharsko pred jej odovzdaním do Bulharska, aby tam vykonala zvyšok trestu.

Na účely odovzdania pána Ogňanova do Bulharska dánske orgány výslovne poukázali na to, že dánsky právny poriadok neumožňuje skrátenie uloženého trestu odňatia slobody na základe práce vykonanej počas výkonu odňatia slobody.

Sofijski gradski säd (Mestský súd Sofia, Bulharsko) sa Súdneho dvora v podstate pýta, či je v súlade s právom Únie také vnútroštátne pravidlo, ktoré umožňuje vykonávajúcemu členskému štátu (v prejednávanej veci Bulharsku) priznať odsúdenej osobe skrátenie dĺžky trestu z dôvodu

¹ Rámcové rozhodnutie Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 327, 2008, s. 27), zmenené a doplnené rámcovým rozhodnutím Rady 2009/299/SVV z 26. februára 2009 (Ú. v. EÚ L 81, 2009, s. 24).

² Vzhľadom na to by v prípade pána Ogňanova obdobie približne jedného roka a ôsmich mesiacov strávených vo väzenskom zariadení v Dánsku zodpovedalo obdobiu takmer dvoch rokov a siedmich mesiacov, čo by tak umožnilo skrátiť trest odňatia slobody v dĺžke pätnásť rokov, na základe čoho by pán Ogňanov mohol byť prepustený na slobodu skôr.

práce, ktorú vykonala počas odňatia slobody v členskom štáte pôvodu (v prejednávanej veci v Dánsku), aj keď príslušné orgány posledného uvedeného štátu v súlade so svojím právnym poriadkom takéto skrátenie trestu nepriznali.

Vo svojom dnešnom rozsudku Súdny dvor preskúmal kontext a ciele sledované právnou úpravou Únie v oblasti odovzdávania väzňov a dospel k záveru, že na časť trestu vykonanú väzňom na území členského štátu pôvodu až do jeho odovzdania do vykonávajúceho členského štátu, sa uplatní výlučne právny poriadok členského štátu pôvodu, a to vrátane otázky prípadného priznania skrátenia trestu. Pokiaľ ide o právny poriadok vykonávajúceho členského štátu, ten sa uplatní len na tú časť trestu, ktorú je ešte potrebné vykonať po tomto odovzdaní.

Podľa Súdneho dvora prislúcha členskému štátu pôvodu, aby stanovil skrátenie trestu týkajúce sa obdobia odňatia slobody vykonaného na jeho území. Len posledný uvedený štát má právomoc udeliť skrátenie trestu z dôvodu práce odpracovanej pred odovzdaním. Preto vykonávajúci členský štát nemôže retroaktívnym spôsobom nahradiť svojimi právnymi pravidlami (a najmä svojou úpravou týkajúcou sa skrátenia trestu) právne pravidlá členského štátu pôvodu, pokiaľ ide o časť trestu, ktorú už väzeň vykonával na území členského štátu pôvodu.

V prejednávanej veci dánske úrady výslovne uviedli, že dánsky právny poriadok neumožňuje skrátiť trest odňatia slobody z dôvodu práce odpracovanej počas obdobia odňatia slobody. V dôsledku toho nemôžu bulharské orgány priznať skrátenie dĺžky trestu vo vzťahu k časti trestu vykonanej v Dánsku. V prípade opačného výkladu práva Únie by hrozilo narušenie cieľov sledovaných týmto právom (najmä zásady vzájomného uznávania) a došlo by aj k ohrozeniu osobitnej vzájomnej dôvery členských štátov v ich príslušné právne systémy.

Súdny dvor dospel k záveru, že **právu Únie odporuje vnútroštátne pravidlo, ktoré umožňuje vykonávajúcemu členskému štátu priznať odsúdenej osobe skrátenie dĺžky trestu z dôvodu práce, ktorú vykonala počas odňatia slobody v členskom štáte pôvodu, aj keď príslušné orgány členského štátu pôvodu v súlade so svojím právnym poriadkom takéto skrátenie trestu nepriznali.**

V rámci tejto veci sa Súdny dvor zaoberal aj otázkou týkajúcou sa právnych účinkov rámcových rozhodnutí.

V tejto súvislosti Súdny dvor konštatuje, že rámcové rozhodnutie uplatniteľné v prejednávanej veci bolo prijaté na základe bývalého tretieho piliera Únie, konkrétne na základe článku 34 ods. 2 písm. b) EÚ. Podľa tohto ustanovenia v spojení s prechodnými ustanoveniami prijatými v súvislosti s nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy nemajú rámcové rozhodnutia priamy účinok tak dlho, kým sa uplatňovaním Lisabonskej zmluvy nezrušia, nevyhlásia za neplatné alebo nezmenia a nedoplnia. Rámcové rozhodnutie uplatniteľné v prejednávanej veci nebolo predmetom takéhoto zrušenia, vyhlásenia za neplatné, ani zmeny a doplnenia. Preto nemá priamy účinok.

Súdny dvor taktiež zdôraznil, že vnútroštátne súdy, ktoré uplatňujú vnútroštátne právo, sú povinné vykladať toto právo s čo najväčším ohľadom na znenie a účel rámcového rozhodnutia, aby sa dosiahol ním sledovaný výsledok. Okrem toho táto požiadavka konformného výkladu zahŕňa povinnosť vnútroštátnych súdov, vrátane súdov rozhodujúcich v poslednom stupni, zmeniť prípadne ustálenú judikatúru, pokiaľ táto vychádza z výkladu vnútroštátneho práva, ktorý je nezlučiteľný s cieľmi rámcového rozhodnutia.

Vzhľadom na tieto zásady Súdny dvor konštatoval, že vnútroštátnemu súdu prislúcha zabezpečiť plný účinok rámcového rozhodnutia a neuplatniť v prípade potreby z vlastnej iniciatívy výklad, ktorý podal Värchoven kasacionen säd (Najvyšší kasačný súd), pretože tento výklad nie je zlučiteľný s právom Únie.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnou vec

v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499